

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/241/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1517200491
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bianka Gelačíková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1517200491.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Bianky Gelačíkovej a členiek senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a Mgr. Patrície Železníkovej, v právnej veci manželky: S., rod. J. nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P., XXX XX Bratislava, štátne občianstvo Slovenskej republiky a Izraelského štátu, zastúpenej NIKU & partners, s. r. o., advokátskou kanceláriou so sídlom Prokopa Veľkého 51, 811 04 Bratislava, IČO: 36 866 008, a manžela: M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., V., H., L. štátne občianstvo Spojených štátov amerických a Izraelského štátu, zastúpeného JUDr. Ivanou Zmekovou, advokátkou so sídlom Zámocká 18, 811 01 Bratislava, IČO: 42 254 396, za účasti Krajskej prokuratúry Bratislava, so sídlom Vajnorská 47, 812 56 Bratislava, v konaní o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletým deťom: C., nar. XX.XX.XXXX a H., nar. XX.XX.XXXX, štátne občianstvo Slovenskej republiky, Izraelského štátu a Spojených štátov amerických, na čas po rozvode, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, na odvolanie manželky a manžela proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 19.02.2019, č.k. 20P/18/2017-1374, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa vo výroku VI o zákaze vycestovania otca s maloletými deťmi m e n í tak, že otcovi sa zakazuje vycestovať s maloletými deťmi: C., nar. XX.XX.XXXX a H., nar. XX.XX.XXXX . mimo územia Slovenskej republiky bez písomného súhlasu matky alebo bez rozhodnutia súdu o nahradení súhlasu matky s vycestovaním s maloletými deťmi mimo územia Slovenskej republiky.

Vo zvyšnej napadnutej časti vo výroku I, II, III a IV sa rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

Vo výroku V o úprave styku otca s maloletými deťmi sa rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a v e c s a m u v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava V rozsudkom zo dňa 19.02.2019, č.k. 20P/18/2017-1374 vo výroku I rozviedol manželstvo účastníkov S., rod. J. nar. XX.XX.XXXX a M. N. C., nar. XX.XX.XXXX uzavreté dňa 07.10.2010 v Havazelet Hasharon, Izraelský štát, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky - osobitná matrika Bratislava vo zväzku OM/78, ročník 2010, na strane 255, pod poradovým číslom 509. Vo výroku II zveril maloleté deti C., nar. XX.XX.XXXX a H.a, nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky. Vo výroku III určil, že zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok budú obidvaja rodičia. Vo výroku IV otcovi uložil povinnosť platiť výživné na maloletého C. v sume 400 eur mesačne a na maloletého H. v sume 350 eur mesačne vždy do 15. dňa v každom kalendárnom mesiaci vopred k rukám matky počnúc dňom právoplatnosti výroku o rozvode manželstva. Vo výroku V otca oprávnil stýkať sa s obidvomi maloletými deťmi každý páry týždeň od piatka od 16.00 hod. do nasledujúceho pondelka do 08.00 hod. a každý nepárny týždeň od štvrtka od 16.00 hod. do nasledujúceho piatka do 08.00 hod. s tým, že si maloleté deti prevezme v

predškolskom alebo školskom zariadení, ktoré deti navštevujú a po ukončení styku ich na rovnakom mieste odovzdá, a v prípade neprítomnosti detí v tomto zariadení bude miestom prevzatia a odovzdania bydlisko matky. Vo výroku VI otcovi zakázal vycestovať s obidvomi maloletými deťmi mimo územia Slovenskej republiky bez súhlasu matky a prítomnosti matky alebo bez rozhodnutia súdu, ktorým by otcovi udelil súhlas na vycestovanie s maloletými deťmi mimo územia Slovenskej republiky. Vo výroku VII zastavil konanie v časti určenia zročného výživného za obdobie od podania návrhu do rozhodnutia vo veci samej. Vo výroku VIII rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 22 ods. 1, § 33 ods. 1, § 38 ods. 1, § 39 ods. 4 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom (ďalej len „ZMPSaP“), § 18, 23 ods. 1, 2, § 24 ods. 1, 2, 4, § 25 ods. 1, 2, § 28 ods. 2, § 29 ods. 1, 2, 3, § 43 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, 6, § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), § 38 ods. 1, 2, § 92, § 100 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), § 217 ods. 1 zákona 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Konštatoval, že v predmetnom konaní ide o vec s cudzím prvkom, pričom kolíznym kritériom na určenie rozhodného práva, ako aj kritériom na určenie právomoci na konanie o zrušenie manželstva rozvodom je v zmysle príslušných ustanovení Zákona o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom štátne občianstvo účastníkov v čase začatia konania. S poukazom na ust. § 33 ZMPSaP, v zmysle ktorého v prípade dvojakého štátneho občianstva v kombinácii štátneho občianstva Slovenskej republiky a štátneho občianstva iného štátu je rozhodujúcim štátne občianstvo Slovenskej republiky, mal za to, že manželka ako občianka Slovenskej republiky a Izraelského štátu má na účely Zákona o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom štátne občianstvo Slovenskej republiky. Vychádzajúc z ust. § 38 ods. 1 a § 22 ods. 1 druhej vety ZMPSaP dospel k záveru, že v predmetnej veci je na konanie v časti o rozvod manželstva účastníkov daná právomoc slovenských súdov a zrušenie ich manželstva rozvodom sa bude spravovať právnym poriadkom Slovenskej republiky, keď jeden z manželov, a to manželka, je štátnym občanom Slovenskej republiky. Z uznesenia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 17.08.2017, č.k. 3P/106/2017-573 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15.12.2017, č.k. 11CoP/546/2017-661, ktorým bol zamietnutý návrh otca na nariadenie návratu maloletých detí do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, mal za preukázané, že obidve maloleté deti mali bezprostredne pred otcom tvrdým premiestnením na územie Slovenskej republiky dňa 08.01.2017 na území Slovenskej republiky svoj obvyklý pobyt nadobudnutý na základe dohody rodičov o odchode z Izraelského štátu dňa 10.05.2014. Vzhľadom na to, že obvyklý pobyt obidvoch maloletých detí je na území Slovenskej republiky, konštatoval, že súdy Slovenskej republiky majú v predmetnej veci v zmysle ust. § 39 ods. 4 ZMPSaP právomoc aj na konanie v časti o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode. Svoju miestnu príslušnosť na konanie v predmetnej veci vyvodil z ust. § 92 tretej vety CMP. Pokiaľ ide o konanie v časti o rozvod manželstva, súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania zistil, že manželstvo účastníkov je hlboko a trvalo rozvrátené, pričom možnosť obnovenia ich manželského spoluzitia pokladal vzhľadom na ich odmietavý postoj za nereálnu. Zistil, že manželia od roku 2014 spoločne nehospodária, intímne sa nestýkajú a od roku 2017 nežijú v spoločnej domácnosti. Mal za to, že rozvod manželstva účastníkov nebude ani v rozpore so záujmami maloletých detí, keď môže prispieť k upokojeniu napätých vzťahov a konfliktov medzi manželmi. Za príčinu rozvratu manželstva účastníkov označil ich odlišné povahové črty, postoje, názory na manželský a rodinný život, ako aj na výchovu maloletých detí, k čomu sa pridala pracovná vyťaženosť manžela, nedostatočná komunikácia medzi manželmi, mimomanželská intímna známosť manželky a z toho vyplývajúca vzájomná nedôvera, citové odcudzenie a znefunkčnenie manželstva. Vo veci úpravy pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode sa súdu prvej inštancie nepodarilo dosiahnuť dohodu rodičov, keď matka trvala na zverení maloletých detí do svojej osobnej starostlivosti a otec na ich zverení do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v dvojtyždňových intervaloch. Konštatoval, že od mesiaca máj 2014 zabezpečovala starostlivosť o maloleté deti výhradne matka, kým otec za nimi spočiatku dochádzal v dvojtyždňových intervaloch ako cudzinec v režime turistického víza, pričom dňa 17.01.2019 získal povolenie na prechodný pobyt na území Slovenskej republiky na účely podnikania a prenajal si dvojizbový byt v Bratislave. Napriek zisteniu, že obidvaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o maloleté deti, dospel k záveru o nesplnení hmotnoprávných podmienok na ich zverenie do striedavej osobnej starostlivosti. Z vykonaných dôkazov, vrátane správ akreditovaného subjektu UNICEF-LINKA DETSKEJ ISTOTY, n.o. (ďalej len „LDI“) z realizovaných asistovaných stretnutí otca s maloletými deťmi, mal za preukázanú tak existenciu primárnej citovej väzby medzi maloletými deťmi a matkou, ako aj pevnej sekundárnej citovej väzby medzi maloletými deťmi a otcom. Maloleté deti však podľa názoru súdu prvej inštancie

ešte nie sú pripravené na separáciu od matky v súlade s návrhom otca, s ktorým sa tieto dlhodobostretávajú vždy iba po dobu troch hodín za prítomnosti matky, resp. starej matky alebo psychologičiek LDI, a teda s otcom nezažívajú rodinný život, keď ich vzájomný styk možno považovať iba za návštevy, pričom maloletý H. Z. ešte nikdy v noci nespál sám s otcom. Pokladal za nevyhnutné, aby si maloleté deti na rozsiahlejšiu starostlivosť zo strany otca bez prítomnosti matky postupne privykli a aby si aj otec osvojil ich zvyky a potreby, keďže za posledných päť rokov boli maloleté deti okrem krátkodobých návštev Izraelskeho štátu v trvalej starostlivosti matky a adaptovali sa na prostredie, v ktorom dlhodobovyrastajú. Striedavá osobná starostlivosť podľa jeho názoru aktuálne nie je v záujme maloletých detí a neboli by ňou lepšie zaistené ich potreby aj vzhľadom na neschopnosť rodičov dohodnúť sa na otázke výchovy a starostlivosti o ne, keď medzi rodičmi vznikol otvorený konflikt, panuje medzi nimi nedôvera, nevraživosť a nie sú schopní navzájom adekvátne komunikovať inak ako prostredníctvom svojich právnych zástupcov, čo negatívne vplýva na maloleté deti, ktoré sú z nepretržitých a stupňujúcich sa sporov medzi rodičmi vyčerpané. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že uznesením zo dňa 31.01.2019, č.k. 20P/404/2017-292 uložil rodičom výchovné opatrenie spočívajúce v odbornom poradenstve zameranom na získanie komplexných rodičovských zručností a schopnosti akceptovať druhého rodiča vo výchove maloletých detí, ktoré nebolo ukončené. Zároveň konštatoval, že v konaní nebola preukázaná otcom tvrdená duševná porucha matky, pre ktorú by nebola schopná zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti. Vychádzajúc z vyššie uvedeného zveril obidve maloleté deti na čas po rozvođe manželstva účastníkov do osobnej starostlivosti matky, aby sa tak stabilizovala situácia maloletých detí podstupujúcich náročný proces rozchodu ich rodičov, ktorých narušená komunikácia preukázateľne závažným spôsobom negatívne zasahuje do realizácie ich rodičovskej starostlivosti a je jedným z dôvodov nemožnosti zverenia maloletých detí do ich striedavej osobnej starostlivosti. K danému záveru dospel s prihliadnutím na vývinové potreby maloletých detí, stabilitu ich výchovného prostredia, ich právo na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov, ako aj na upevňovanie ich vzťahu a styku s obidvomi rodičmi. Nariadenie otcom navrhnutého znaleckého dokazovania nepokladal za nevyhnutné vzhľadom na vykonanie obsiahleho dokazovania, pričom úlohou znalca môže byť iba zistenie aktuálneho psychického stavu detí, a teda nie skúmanie ich stavu pred dvoch rokov a príčin jeho zmeny ani overovanie vierohodnosti rozporných tvrdení rodičov. Ako neobjektívny a nadbytočný ďalej nevykonal matkou navrhnutý výsluch starej matky maloletých detí z jej strany, ktorá má k otcovi negatívny vzťah a nežiaducim spôsobom zasahovala do jeho styku s maloletými deťmi, pokiaľ pri ňom nahrádzala prítomnosť matky. Otcem navrhnuté šetrenie pomerov v jeho domácnosti za prítomnosti maloletých detí rovnako nevyhodnotil ako nutné, keď bolo v priebehu konania jednoznačne preukázané, že maloleté deti majú k nemu vytvorenú pevnú emočne pozitívnu väzbu. Pokiaľ ide o zastupovanie maloletých detí a správu ich majetku, toto oprávnenie priznal obidvom rodičom, keď v danom prípade nemal vedomosť o žiadnej okolnosti, ktorá by ktoréhokoľvek z rodičov vylučovala z výkonu uvedených zložiek ich rodičovských práv a povinností. Pri rozhodovaní o výške výživného na maloleté deti vychádzal na strane otca z preukázaných skutočností, že tento má vysokoškolské vzdelanie, je v produktívnom veku, žije v oblasti s dostatkom pracovných príležitostí a nemá zvýšené náklady súvisiace s jeho zdravotným stavom, pričom za posledné dva roky došlo k poklesu jeho príjmov a k nárastu jeho výdavkov, keď pravidelne dvakrát mesačne letecky dochádzal za maloletými deťmi s mesačnými nákladmi vo výške 600 eur a musel uhrádzať poplatky za bývanie na území Izraelského štátu aj v Bratislave. Z matkou vyčíslených mesačných nákladov na maloletého C. A. vo výške 1 337 eur a na maloletého H. Z. vo výške 1 176 eur nezohľadnil výdavky súvisiace s ich návštevou súkromného predškolského zariadenia, ktoré matka zvolila bez súhlasu otca a súčasne nepreukázala nemožnosť umiestnenia maloletých detí do štátneho predškolského zariadenia, a ako navýšené vyhodnotil výdavky na hygienu, oblečenie a obuv maloletých detí. Dospel k záveru, že výživné primerané tak veku a odôvodneným potrebám maloletých detí, ako aj pomerom rodičov bude predstavovať sumu 400 eur mesačne u maloletého C. A. a sumu 350 eur mesačne pre H. Z.. Vzhľadom na to, že rodičia nedospeli k dohode ani v otázke úpravy styku otca s maloletými deťmi, aj o tejto bolo potrebné rozhodnúť autoritatívne. Konštatoval, že v čase od začatia predmetného konania rodičia komunikovali o styku otca s maloletými deťmi korektne až do 28.02.2017, keď otec odmietol maloleté deti v dohodnutom čase vrátiť matke s pomocou starej matky maloletých detí z jeho strany, ktorá sa s týmito zamkla v hotelovej izbe. Uviedol, že v zmysle úradného záznamu spísaného políciou, ktorá daný incident riešila, otec vyjadril podozrenie zo sexuálneho zneužívania maloletých detí a ohrozovania ich mravnej výchovy zo strany matky a jej partnera, kým matka túto udalosť vyhodnotila ako pokus otca o únos maloletých detí. Zistil, že následne sa styk otca s maloletými deťmi realizoval s ťažkosťami, rodičia si priebeh styku nahrávali na mobilný telefón či kameru, vzájomne sa urážali, ponižovali, zastrášovali a opakovane privolávali políciu, v čoho dôsledku došlo k zhoršeniu duševného stavu maloletých detí. Pri svojom rozhodovaní vychádzal

z aktuálneho stavu, keď sa styk otca s maloletými deťmi realizoval v zmysle uznesenia Okresného súdu Bratislava V zo dňa 15.04.2017, č.k. 20P/123/2017-113 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29.05.2017, č.k. 11CoP/218/2017-251 za prítomnosti matky, ako aj na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava V zo dňa 25.09.2018, č.k. 20P/92/2018-224 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 09.11.2018, č.k. 20CoP/151/2018-273 v priestoroch akreditovaného subjektu LDI za prítomnosti ním povereného odborného pracovníka. Uviedol, že za pomoci súdu sa rodičia dohodli, že deti budú navštevovať psychologičku Mgr. A., ktorá v zmysle podanej správy zahájila s deťmi pravidelné psychologické intervencie. Skutočný priebeh stretnutí otca s maloletými deťmi sa mu nepodarilo zistiť a s poukazom na jeho diametrálne odlišné interpretácie každým z rodičov mal za to, že k objasneniu danej situácie by nenapomohlo ani prípadné znalecké dokazovanie. Mal za to, že otec ako cudzinec neovládajúci slovenský jazyk sa dobre adaptoval na území Slovenskej republiky a preukázal, že sa o maloleté deti chce a vie postarať a zároveň má na to vytvorené vhodné bytové i materiálne podmienky. Vychádzajúc z nepriaznivého vplyvu konfliktu rodičov na psychický stav maloletých detí, upravil styk otca s nimi bez prítomnosti matky, aby sa tak eliminoval súčasný kontakt maloletých detí s obidvomi rodičmi. Uviedol, že v zmysle danej úpravy budú maloleté deti u otca aj prespávať tak, aby mali možnosť žiť s ním rodinný život a absolvovať spolu s ním aj časovo náročnejšie aktivity, čo vzhľadom na doterajšiu úpravu ich styku nebolo možné. Takto upravený styk je podľa jeho názoru jednoznačne v záujme maloletých detí a zodpovedá vzdialenosti bydlísk rodičov, dennému režimu maloletých detí i rodičov, ako aj odporúčaniam psychologičiek LDI znížiť počet kontaktov a eliminovať konfliktné situácie medzi rodičmi. Napriek stotožneniu sa s tvrdením matky, že LDI je aktuálne jediné miesto styku otca s maloletými deťmi, na ktorom tieto nie sú priamo konfrontované s konfliktom rodičov, dospel k záveru, že v súčasnom období takáto realizácia styku v súlade s návrhom matky už nie je vhodná, keď maloletým deťom neustály dohľad nevyhovuje. Na znalecký posudok č. 6/2019 vypracovaný znalcom Mgr. O. N. v trestnej veci prečinu nebezpečného prenasledovania matky zo strany otca neprihliadol, keďže sa netýka predmetného konania a znalec za účelom jeho vypracovania vyšetril len matku, kým otec a maloleté deti ním vyšetrené neboli. Vzhľadom na skutočnosť, že otec je držiteľom amerického cestovného pasu maloletého H. Z. a izraelského pasu maloletého C. A., z dôvodu obavy matky a hrozby, že otec nebude rešpektovať obvyklý pobyt maloletých detí na území Slovenskej republiky ani právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu a tieto premiestni do iného štátu, za účelom ochrany záujmov obidvoch maloletých detí zakázal otcovi vycestovať s nimi mimo územia Slovenskej republiky bez súhlasu a prítomnosti matky alebo bez rozhodnutia súdu. Z dôvodu späťvzatia návrhu na začatie konania v časti určenia zročného výživného pre maloleté deti za obdobie od podania predmetného návrhu do rozhodnutia súdu vo veci samej matkou, s čím ostatní účastníci vyslovili súhlas na pojednávaní konanom dňa 19.02.2019, konanie v tejto časti zastavil. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu v časti výrokov I, II, III, IV, V a VI podal v zákonnej lehote prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu odvolanie manžel, ktoré doplnil podaním doručeným odvolaciemu súdu dňa 15.08.2019, navrhujúc odvolaciemu súdu rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Eventuálne navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že maloleté deti zverí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, pričom v jeho osobnej starostlivosti budú každý nepárny týždeň v kalendárnom roku okrem školských prázdnin vždy od nedele predchádzajúcej nepárnemu týždňu od 18.00 hod. do nedele nepárneho týždňa do 18.00 hod., každý párný kalendárny rok počas jarných školských prázdnin od piatka pred jarnými školskými prázdninami od 15.00 hod. do nedele nasledujúcej po skončení jarných školských prázdnin do 18.00 hod., každý nepárny kalendárny rok od 30.12. od 16.00 hod. do 06.01. do 16.00 hod nasledujúceho párneho kalendárneho roka a každý párný kalendárny rok od 22.12. od 9.00 hod. do 30.12. do 16.00 hod., každý nepárny kalendárny rok počas veľkonočných sviatkov od Veľkonočného piatka od 16.00 hod. do utorka po Veľkonočnom pondelku do 16.00 hod., každý kalendárny rok počas letných školských prázdnin od 01.07. od 10.00 hod. do 16.07. do 18.00 hod. a od 01.08. od 10.00 hod do 16.08. do 18.00 hod., a v osobnej starostlivosti matky budú každý párný týždeň v kalendárnom roku okrem školských prázdnin vždy od nedele predchádzajúcej párnemu týždňu od 18.00 hod. do nedele párneho týždňa do 18.00 hod., každý nepárny kalendárny rok počas jarných školských prázdnin od piatka pred jarnými školskými prázdninami od 15.00 hod. do nedele nasledujúcej po skončení jarných školských prázdnin do 18.00 hod., každý párný kalendárny rok od 30.12. od 16.00 hod. do 06.01. nasledujúceho nepárneho kalendárneho roka do 16.00 hod a každý nepárny kalendárny rok od 22.12. od 9.00 hod. do 30.12. do 16.00 hod., každý párný kalendárny rok počas veľkonočných sviatkov od Veľkonočného piatka od 16.00 hod. do utorka po Veľkonočnom pondelku do 16.00 hod. s tým, že výživné ponechá neurčené a výrok VI. napadnutého rozsudku zruší. V ďalšom

eventuálnom odvolacom návrhu žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že jeho styk s maloletými deťmi upraví každý páry týždeň v kalendárnom roku od stredy od 16.00 hod. do pondelka do 17.00 hod. a počas školských prázdnin každý nepárny kalendárny rok počas jarných školských prázdnin od piatka pred jarnými školskými prázdninami od 15.00 hod. do nedele nasledujúcej po skončení jarných školských prázdnin do 18.00 hod., každý páry kalendárny rok počas veľkonočných sviatkov od Veľkonočného piatka od 16.00 hod. do utorka po Veľkonočnom pondelku do 16.00 hod., každý kalendárny rok počas letných školských prázdnin od 01.07. od 10.00 hod. do 16.07. do 18.00 hod. a od 01.08. od 10.00 hod. do 16.08. do 18.00 hod., každý nepárny kalendárny rok od 30.12. od 16.00 hod. do 06.01. do 16.00 hod. nasledujúceho párneho kalendárneho roka a každý páry kalendárny rok od 22.12. od 09.00 hod. do 30.12. do 16.00 hod., uloží mu povinnosť platiť výživné na každé z maloletých detí v sume určenej v závislosti od ich odôvodnených potrieb, ako aj preukázaných osobných a majetkových pomerov obidvoch rodičov, a výrok VI. napadnutého rozsudku zruší. Súdu prvej inštancie vytkol, že nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP), že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, (§ 365 ods. 1 písm. e) CSP), že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods.1 písm. f) CSP), že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) a že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP). Namietal nesprávnosť záveru súdu prvej inštancie, že v predmetnej veci sa má rozvod manželstva účastníkov spravovať právnym poriadkom Slovenskej republiky, keď tento aplikoval ust. druhej vety § 22 ods. 1 ZMPSaP bez zohľadnenia jeho prvej vety, v zmysle ktorej sa rozvod manželstva spravuje právnym poriadkom štátu, ktorého sú obaja manželia štátnymi príslušníkmi v čase začatia konania, t.j. v danom prípade právnym poriadkom Izraelského štátu. Napriek tomu, že každý z manželov má aj ďalšie štátne občianstvo, je podľa jeho názoru pri posudzovaní rozhodného práva v zmysle príslušnej kolíznej normy smerodajné ich spoločné štátne občianstvo a slovenský právny poriadok je rozhodný výlučne v prípade, ak manželia majú rozdielnu štátnu príslušnosť. Výrok napadnutého rozsudku o zverení maloletých detí do výlučnej osobnej starostlivosti matky považoval za nesprávny, v rozpore so záujmom maloletých detí, právom maloletých detí na starostlivosť zo strany obidvoch rodičov aj jeho rodičovskými právami, a tiež so skutočným stavom veci, ktorý súd prvej inštancie nezistil správne a úplne. Mal za to, že boli splnené podmienky pre rozhodnutie o zverení maloletých detí striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Namietal, že hoci dva roky trvajúce obmedzenie jeho styku s maloletými deťmi na formu návštev za prítomnosti matky alebo tretích osôb nebolo spôsobené jeho konaním, ale predovšetkým konaním matky a nečinnosťou súdov, týmto bolo predurčené zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, pričom v dôsledku konania a správania matky sa začal postupne meniť aj postoj maloletých detí k nemu. S poukazom na nálezy Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. I. ÚS 153/2016, I. ÚS 3216/2013, I. ÚS 2482/2013, II. ÚS 361/2016-63, I. ÚS 2661/2010 a I. ÚS 153/2016, zdôraznil prioritu striedavej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, od ktorej sa možno odchýliť len na základe relevantných dôvodov, pričom ani neexistencia kvalifikovanej komunikácie medzi rodičmi nie je relevantným kritériom pre nezverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti. Bol toho názoru, že je potrebné opätovne posúdiť príčiny a okolnosti konfliktov medzi rodičmi a ich zodpovednosť za ne. Vo vzťahu k výroku napadnutého rozhodnutia o úprave jeho styku s maloletými deťmi uviedol, že určený rozsah ich stretávania nie je postačujúci a naďalej im neumožní žiť spolu rodinným životom. Za riešenie v záujme maloletých detí pokladal úpravu jeho styku s nimi v súvislosti s obdobím tak, aby sa o ne mohol skutočne starať, a to aj s prihliadnutím na jeho pracovné povinnosti v zahraničí. Spochybnil záver súdu prvej inštancie, že maloleté deti sú takmer päť rokov v trvalej starostlivosti matky, keďže do januára 2017 mal byť plnohodnotnou súčasťou ich života. Za nepravdivé tiež označil tvrdenie matky, že maloletý H. Z. s ním sám nikdy nespál. Vyjadril sa, že jeho stretnutia s maloletými deťmi v priestoroch LDI sa už nerealizujú, keďže to podľa jeho názoru nie je v záujme maloletých detí, a to vzhľadom na nekorektnú komunikáciu poverených pracovníkov LDI. Súdu prvej inštancie ďalej vytkol, že nevykonal ním navrhnuté znalecké dokazovanie za účelom prešetrenia osobnostných predpokladov obidvoch rodičov na výchovu maloletých detí, prítomnosti psychickej poruchy u nich, ako aj súčasného psychického stavu maloletých detí, ich vzťahu k obidvom rodičom a ich možnej manipulácie zo strany rodičov. Zároveň namietal, že súd prvej inštancie nevyhovel jeho návrhu na nariadenie znaleckého dokazovania na preukázanie psychického stavu matky ani jeho návrhu na výsluch pracovníka LDI prednesenému na pojednávaní konanom dňa 19.02.2019, pričom v odôvodnení napadnutého rozhodnutia tieto vôbec nespomenul. Poukázal tiež na ním predloženú zvukovú nahrávku s prepisom obsahujúcu priznanie matky, že trpí duševnou poruchou, ktorú však súd prvej inštancie bez uvedenia dôvodov nevzal do úvahy. Výrok

napadnutého rozhodnutia o výživnom považoval za nedostatočne odôvodnený, v rozpore s vykonaným dokazovaním a skutočným stavom veci. Výška výživného určená súdom prvej inštancie je podľa jeho názoru neprímerane vysoká, nereflektuje odôvodnené potreby a skutočné výdavky maloletých detí primerané ich veku ani schopnosti, možnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov. Mal za to, že príjem a výdavky matky ani ňou vyčíslené výdavky na maloleté deti neboli v predmetnom konaní preukázané. Zákaz vycestovania s maloletými deťmi, ktorý mu bol uložený súdom prvej inštancie, podľa jeho názoru nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, ani v skutočnom stave veci, je neprímeraným a neodôvodneným zásahom do jeho rodičovských práv, ako aj do práv maloletých detí, ktoré majú čas strávený s ním limitovaný výlučne územím Slovenskej republiky. Vyjadril sa, že matka svoje obavy z jeho únosu maloletých detí nepreukázala, kým on naopak preukázal nepravdivosť tvrdenia matky, že by mal zadržiavať cestovné pasy maloletých detí, a to predložením potvrdenia Ministerstva vnútra Izraelského štátu, že maloletý H. Z. cestoval z územia Izraelského štátu s izraelským pasom. Považoval za zrejmé, že matka mu súhlas s vycestovaním s maloletými deťmi nedá a už vôbec nebude ochotná cestovať do zahraničia spolu s nimi, pričom takéto rozhodnutie je zároveň v rozpore s konštatovaním súdu prvej inštancie, že prítomnosť matky pri jeho styku s maloletými deťmi nie je vhodná. Vzhľadom na uvedené konštatoval, že vycestovanie s maloletými deťmi do zahraničia bude nútený plánovať niekoľko mesiacov vopred tak, aby mal dostatok času získať súhlas súdu. Za nesprávny procesný postup v rozpore s ust. § 98 ods. 1, 2 § 99 ods. 1, § 98 ods. 2 CSP, § 2 CMP a § 56 ods. 4 a 6 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z.z. pokladal zamietnutie jeho žiadosti o vyhotovenie kópie zvukového záznamu z výsluchu maloletých detí vykonaného 02.08.2018 uznesením súdu prvej inštancie zo dňa 24.09.2018, č.k. 20P/18/2017-1038, ktorého závery označil za protichodné. Mal za to, že daným postupom a rozhodnutím súdu prvej inštancie došlo k porušeniu jeho procesných práv, práva na spravodlivý proces ako súčasť práva na súdnu a inú právnu ochranu garantovaných v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj jeho práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, a to aj s poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3Cdo 29/2008, 4Cdo 127/2007, 4Cdo 95/2008, 3Cdo 29/2008, 5Cdo/103/2018, rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 26/1994, II. ÚS 85/2006 a rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci G. proti Českej republike, D. - C. proti Švajčiarsku a O. proti Francúzsku.

4. Proti tomuto rozhodnutiu v časti výrokov IV a V podala v zákonnej lehote prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu odvolanie aj manželka, navrhujúc odvolaciemu súdu rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmeniť tak, že otcovi uloží povinnosť platiť výživné na maloletého C. A. v sume 600 eur mesačne a na maloletého H. Z. v sume 500 eur mesačne, styk otca s maloletými deťmi upraví každý kalendárny týždeň v utorok a vo štvrtok 15.00 hod. do 18.00 hod. v priestoroch akreditovaného subjektu LDI za prítomnosti povereného odborného pracovníka. Alternatívne navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku IV zmenil v zmysle jej odvolacieho návrhu a v napadnutej časti výroku V rozsudok súdu prvej inštancie zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súdu prvej inštancie vytkla, že nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP), že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, (§ 365 ods. 1 písm. e) CSP), že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP), že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) a že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP). Namietala, že napadnuté rozhodnutie je v časti výroku o výživnom nepreskúmateľné, keď súd prvej inštancie neuviedol, z akej skutočnej výšky príjmov a z majetkových pomerov rodičov vychádzal, aký mesačný príjem ustálil u otca, ktoré z jeho mesačných výdavkov uznal za nevyhnutné, a prečo ňou vyčíslené výdavky maloletých detí na hygienu, drogériu, oblečenie a obuv považoval za navýšené. Poukázala na skutočnosť, že po jej presťahovaní sa s maloletými deťmi do Slovenskej republiky v máji 2014 otec v Izraelskom štáte užíval byt svojej matky, pričom z ním predloženej nájomnej zmluvy vyplýva, že si tam prenajímal byt iba počas roka 2018. Súd prvej inštancie podľa jej názoru nemal jednoznačne preukázanú výšku skutočných výdavkov otca na dopravu zo zahraničia do Slovenskej republiky a späť s tým, že takmer všetky jeho výdavky na cestovanie a bývanie údajne uhradza spoločnosť P. Vzhľadom na povolenie prechodného pobytu otca na území Slovenskej republiky za účelom podnikania od januára 2019 tento podľa jej názoru už nemusí nevyhnutne cestovať do zahraničia. Súdu prvej inštancie ďalej vytkla nezohľadnenie výdavkov maloletých detí na návštevu súkromného predškolského zariadenia, keď obidvaja rodičia majú nadpriemerné príjmy a potreba denného kontaktu maloletých detí s anglickým

jazykom je odôvodnená aj ich komunikáciou s otcom v tomto jazyku. Uviedla, že vzhľadom na vysokú psychickú záťaž maloletých detí prejavujúcu sa v ich správaní jej vznikli zvýšené výdavky na odbornú pomoc zo strany psychológov, detského psychiatra a na rôzne terapie. Vyjadrila sa, že maloleté deti majú aj výdavky spojené s návštevou platených voľnočasových aktivít, na úhrade ktorých sa otec nepodieľa. Zdôraznila, že otec v priebehu konania pred súdom prvej inštancie výšku ňou vyčíslených mesačných výdavkov na maloleté deti ani nespochybňoval. Napadnuté rozhodnutie v časti výroku o styku otca s maloletými deťmi považovala za arbitrárne, predčasné, odporujúce najlepšiemu záujmu maloletých detí a ich aktuálnym vývinovým potrebám, ohrozujúce ich zdravý psychický, fyzický a emocionálny vývin. Mala za to, že súd prvej inštancie rezignoval na zákonnú povinnosť zisťovať skutočný stav vecí, nevysporiadal sa so správaním a postojmi otca, nezisťoval príčiny emocionálneho preťaženia maloletých detí, bez vykonania náležitého dokazovania sa stotožnil s tvrdeniami otca a ňou predložené listinné dôkazy bez odôvodnenia nezohľadnil, čím jej a maloletým deťom odňal právo na spravodlivý proces. Poukázala na skutočnosť, že terapia maloletých detí u Mgr. A. ani výchovné opatrenie uložené rodičom ešte neboli v čase vyhlásenia napadnutého rozhodnutia ukončené a súd prvej inštancie nemal k dispozícii správy o ich priebehu, resp. záveroch. Bola toho názoru, že výrok napadnutého rozhodnutia a úprave styku otca s maloletými deťmi nereflektuje skutočné potreby maloletých detí, najmä vzhľadom na diagnózu ADHD u maloletého C. A. vyžadujúcou si pokojný, systematický, jednotný a osobitný výchovný prístup, a to aj v súvislosti s jeho nástupom na základnú školu. Namietala, že súd prvej inštancie nemal ku dňu vyhlásenia napadnutého rozhodnutia aktuálne zistené bytové podmienky otca, keď sa tento v priebehu konania preukázal nájomnou zmluvou k dvojizbovému bytu, v ktorom maloleté deti nemajú samostatné lôžka, uzavretej na dobu neurčitú, pričom kolízny opatrovník vykonal šetrenie v danom byte ešte dňa 12.06.2018 a otec údajne medzičasom vystriedal niekoľko bytov. Zdôraznila, že maloleté deti u otca nikdy nespali, a to ani popoludní s tým, že tieto majú zaužívané svoje večerné rituály a vyžadujú si pri nich jej prítomnosť. Súdu prvej inštancie vytkla, že tento napriek odporúčanému zníženiu počtu kontaktov otca s maloletými deťmi zo strany LDI za účelom eliminovania konfliktov medzi rodičmi styk otca s maloletými deťmi podstatne rozšíril do rozsahu, ktorý zároveň odporuje návrhom kolízneho opatrovníka a Okresnej prokuratúry Bratislava V na zúženie ich styku, resp. styk asistovaný, prípadne za prítomnosti tretej osoby. Najmä s ohľadom na súdom prvej inštancie deklarovanú nemožnosť zistiť skutočný stav vecí, výrok napadnutého rozhodnutia o úprave styku otca s maloletými deťmi a vývin udalostí po vyhlásení daného rozhodnutia sa pripojila k návrhu otca na nariadenie znaleckého dokazovania znalcom z odboru Klinická psychológia detí a dospelých za účelom skúmania príčin psychickej preťaženia maloletých detí, dopadu ich kontaktu s otcom na ich psychický stav a zistenie rozsahu styku vhodného pre zabezpečenie ich zdravého psychického i emocionálneho vývinu pri rešpektovaní práv otca. Vyjadrila sa, že maloleté deti na otca reagujú agresívnejšie, čo v ňom vyvoláva výbuchy zlosti, pričom tento odo dňa 02.04.2019 svojvoľne prestal realizovať svoj kontakt s maloletými deťmi v priestoroch akreditovaného subjektu LDI, čím zanikla možnosť objektivizovať skutkový stav prostredníctvom odborných pracovníkov LDI.

5. Proti tomuto rozhodnutiu v časti výroku V zároveň podala v zákonnej lehote odvolanie Okresná prokuratúra Bratislava V, navrhujúc odvolaciemu súdu rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmeniť tak, že otec bude oprávnený stykať sa s maloletými deťmi v akreditovanom subjekte LDI len za prítomnosti povereného odborného pracovníka v určenom čase. Alternatívne navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku V zmenil tak, že otec bude oprávnený stykať sa s maloletými deťmi vždy v prítomnosti určenej tretej osoby v určenom čase. Súdu prvej inštancie vytkla, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Podľa jej názoru existuje dôvodná obava, že otec počas výkonu styku realizovaného bez prítomnosti tretej osoby spolu s maloletými deťmi opustí územie Slovenskej republiky, čo by bolo v rozpore s ust. čl. 5 písm. b) Zákona o rodine a čl. 11 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa v spojení s čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a nebolo by to ani v najlepšom záujme maloletých detí. Výrok napadnutého rozhodnutia o zákaze vycestovania otca spolu s maloletými deťmi mimo územia Slovenskej republiky nepovažovala za dostatočný prostriedok na ochranu maloletých detí, keďže v rámci Shengenského priestoru nie je možné docieľiť vykonanie kontrol na hraničných priechodoch, a teda rešpektovanie daného rozhodnutia nemožno účinne zabezpečiť. Poukázala na skutočnosť, že otec od začiatku predmetného konania tvrdil, že krajinou obvyklého pobytu maloletých detí je Izraelský štát. Uviedla, že na Obvodnom oddelení Policajného zboru Bratislava Petržalka - stred Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave V je odo dňa 31.08.2018 voči otcovi pod sp.zn. ORP-863/ST-B5-2018 vedené trestné stíhanie pre prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a

ods. 1 písm. b), c), e), ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť voči matke. O dôvodnosti predmetného trestného stíhania otca podľa jej názoru svedčí skutočnosť, že sťažnosť otca voči uzneseniu policajta o vznesení obvinenia bola dňa 15.10.2018 dozorovým prokurátorom zamietnutá, pričom dané trestné stíhanie bolo na podnet otca podrobné aj prieskumu zo strany Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ktorá konštatovala jeho zákonnosť. Vyjadrila sa, že z elektronickej komunikácie otca s matkou, ktorá je obsiahnutá v predmetnom vyšetrovacom spise vyplýva, že otec považuje za domovskú krajinu maloletých detí Izraelský štát, rozhodnutia slovenských súdov pokladá za nezákonné, matka podľa jeho názoru dočasne ukradla ich izraelské deti, a vyzval ju, aby ich vrátila do Izraela, kde sa s ním môže aj rozviesť. Zdôraznila, že otec aj napriek svojim údajným plánom podnikáť v Slovenskej republike tu doposiaľ žiadne príjmy z podnikania nemá, reálne tu nevykonáva žiadnu činnosť, okrem maloletých detí tu nemá žiadne väzby a má v držbe platné cestovné doklady maloletých detí, ktoré odmietol matke odovzdať. Úpravu styku otca s maloletými deťmi bez prítomnosti tretej osoby považovala za predčasnú, keď doposiaľ nebolo ukončené trestné stíhanie otca ani výchovné opatrenie nariadené rodičom a nedošlo stabilizácii vzťahu medzi rodičmi, resp. nebol preukázaný úmysel otca žiť, pracovať a vychovávať maloleté deti na území Slovenskej republiky.

6. Manžel vo svojom vyjadrení k odvolaniu manželky prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu zotrval na svojich tvrdeniach uvedených v podanom odvolaní. Zároveň uviedol, že náklady na letenky na územie Slovenskej republiky si hradí sám. Prejavil súhlas s nezohľadnením výdavkov na súkromnú materskú školu maloletých detí súdom prvej inštancie, keďže matka ju vybrala bez jeho súhlasu. Vyjadril sa, že poplatky za terapie u Mgr. A. uhrádza prevažne sám a niekedy spoločne s matkou. Skutočnosť, že disponuje cestovnými pasmi maloletých detí, podľa jeho názoru nie je dôkazom toho, že ich chce uniesť. Znalecký posudok týkajúci sa matky vypracovaný v rámci trestného konania nepokladal za relevantný pre dané konanie. Vzhľadom na dobu dvoch rokov, počas ktorých boli maloleté deti v osobnej starostlivosti matky a s ním sa stretávali iba minimálne, mal za to, že práve matka maloleté deti priviedla do ich súčasného nepriaznivého psychického stavu, tieto proti nemu manipuluje a vystavuje ich konfliktu lojality. Prízvukoval, že stupňujúcu sa intenzitu ich rodičovského konfliktu, ktorý maloleté deti zaťažuje, nemožno pripísať výlučne na jeho ťarchu. Bol toho názoru, že súd prvej inštancie zistil jeho bytové pomery náležite, keď boli niekoľkokrát prešetrené kolíznym opatrovníkom. Poukázal na fakt, že matka sa v súčasnosti počas jeho stretnutí s maloletými deťmi správa nevhodne, nahráva si ich a vyvíja na nich enormný psychický tlak. Uviedol, že dňa 21.05.2019 a dňa 23.05.2019 mu matka opakovane neumožnila styk s maloletými deťmi z dôvodu údajného nepriaznivého zdravotného stavu maloletého H. Z., čo mu však nepreukázala, následne bol nútený privolať policajnú hliadku, ktorej matka predložila lekársku správu zo dňa 17.05.2019 a odmietla mu umožniť vstup do jej bytu, resp. mu povoliť, aby si maloleté deti zobral k sebe z údajnej obavy, že ich unesie. Vyjadril sa, že matka mu neposkytuje relevantné informácie o maloletých deťoch, odmieta s ním komunikovať inak ako cez právnych zástupcov a o záležitostiach maloletých detí, napr. o výbere základnej školy pre maloletého C. A., rozhoduje zásadne sama.

7. Manžel vo svojom vyjadrení k odvolaniu Okresnej prokuratúry Bratislava V prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu uviedol, že dané odvolanie vychádza iba z domnienok. Poukázal na skutočnosť, že aj keď na začiatku konania namietal obvyklý pobyt maloletých detí, neskôr svoj návrh na zastavenie konania vzal späť a zmieril sa s tým, že maloleté deti žijú na území Slovenskej republiky. Zdôraznil, že trestné stíhanie vedené voči nemu ešte nie je právoplatne skončené a vôbec sa netýka jeho vzťahu s maloletými deťmi. Vyjadril vážne pochybnosti o objektivite prokurátora, ktorý sa zúčastnil na dvoch pojednávaníach v predmetnej veci, keď tento je zároveň dozorujúcim prokurátorom vo vyššie uvedenej trestnej veci. Prízvukoval, že si v Slovenskej republike buduje zázemie, našiel si tu kamarátov, učí sa slovenský jazyk a plánuje tu podnikáť, k čomu má vytvorené všetky podmienky. Bol toho názoru, že v priebehu predmetného konania bol nepochybne preukázaný jeho silný vzťah s maloletými deťmi, vôľa maloletých detí byť s ním, jeho schopnosť postarať sa o ne a škodlivosť prítomnosti matky pri jeho styku s nimi. Mal za to, že úprava jeho styku s maloletými deťmi navrhnutá Okresnou prokuratúrou Bratislava V je v rozpore so zisteným skutočným stavom veci, so záujmom maloletých detí a ich popiera právo na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov.

8. Manželka vo svojom vyjadrení k odvolaniam manžela a Okresnej prokuratúry Bratislava V prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu uviedla, že súd prvej inštancie podľa jej názoru postupoval správne, keď v predmetnom konaní v časti o rozvod manželstva aplikoval slovenské právo. Poukázala na skutočnosť, že manžel v roku 2017 inicioval konanie pred Rabínskym súdom v Izraelskom

štáte, ktorý ustálil nedostatok svojej právomoci na konanie o maloletých deťoch, pričom manžel následne odmietol udeliť súhlas s rozvodom a konanie bolo zastavené aj v tejto časti. Mala za to, že v konaní pred súdom prvej inštancie bola preukázaná nevhodnosť zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, keď by to nebolo v ich záujme. S poukazom na uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. IV. ÚS 106/15 a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 361/2016 prejavila názor, že striedavá osobná starostlivosť nemôže byť paušálne využívaná ako forma spravodlivého rozdelenia starostlivosti o dieťa medzi rodičmi, pričom úroveň vzájomných vzťahov a komunikácie rodičov je dôležitým faktorom pri jej realizácii. Vyjadrila sa, že príčinou ich nedostatočnej komunikácie je správanie otca poškodzujúce a ohrozujúceho vývin maloletých detí. Poukázala tiež na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 10.10.2017, sp.zn. III. ÚS 620/2017-21, v zmysle ktorého prioritu záujmu maloletých detí nemožno oslabiť ani v prípade kolízie s objektívnymi znevýhodňujúcimi okolnosťami na strane rodiča cudzinca. Prízvukovala, že otec počas celého konania pred súdom prvej inštancie nespochybňoval ňou vyčíslené výdavky maloletých detí, vo svojom odvolaní nekonkretizoval, ktoré výdavky maloletých detí považuje za navýšené, a nenavrhol ani konkrétnu výšku výživného. Stotožnila sa s názorom Okresnej prokuratúry Bratislava V, že výrok o zákaze vycestovania otca s maloletými deťmi nie je dostatočnou zárukou ich bezpečnosti.

9. Manželka vo svojom vyjadrení k vyjadreniu manžela prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu zotrvala na svojich tvrdeniach uvedených v podanom odvolaní a vyjadrení k odvolaniu manžela. Zároveň mala za to, že otec nákup leteniek na územie Slovenskej republiky z vlastných prostriedkov nepreukázal. Uviedla, že poplatky za terapiu maloletých detí hradia s otcom každý z polovice, čo má vyplývať aj z pripojených správ psychologičky Mgr. A.. Bola toho názoru, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď rodičom nevydal zvukový záznam z výsluchu maloletých detí, poskytujúc im ochranu ich práv a právom chránených záujmov. Upozornila na aktuálne okolnosti, keď otec situáciu počas jeho styku s maloletými deťmi čoraz viac vyhrocuje, maloleté deti vypočúva a nahráva si ich, až mu tieto radšej povedia, čo chce počuť. Poukázala na pripojený súkromný znalecký posudok č. 63/2019 vypracovaný znalkyňou PhDr. O. C. na objednávku otca, z ktorého podľa jej názoru jednoznačne vyplýva, že otcov psychický stav je destabilizovaný. Vyjadrila sa, že Mgr. A. v pripojenej správe u maloletých detí konštatuje známky neurotického vývinu, u maloletého H. Z. dokonca ohrozenie jeho osobnostného vývinu, pričom odporučila vykonať znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia a psychiatria. Uviedla, že maloletý C. A. bol povinný nastúpiť v septembri 2019 do prvého ročníka základnej školy, ktorú sa pokúšala zvoliť s prihliadnutím na jeho neurológom diagnostikovaný syndróm ADHD, odporúčania psychológov a lekárov, ako aj požiadavky otca na vzdelávanie v kolektíve židovských detí a výučbu hebrejského jazyka. Otec údajne navrhol dve školy vo Viedni, ktoré z dôvodu diagnózy ADHD maloletého C. A., ako aj jeho neznalosti nemeckého a hebrejského jazyka nepokladala za vhodné. Následne mala osloviť zariadenie Veľká - Malá - Škola v Bratislave s výučbou hebrejského jazyka, o ktorom otcovi poskytla podrobnú informáciu, pričom vzhľadom na to, že sa s otcom na inej škole nedohodli, maloletý C. A. aktuálne uvedené zariadenie aj navštevuje. Vyjadrila sa, že otec neskôr prezentoval podmienky svojho súhlasu s návštevou danej školy maloletým C. A., napr. každodenné hodiny hebrejčiny, hoci maloletý C. má vo vzdelávaní pomalšie tempo a je potrebné sa s ním dôsledne pripravovať na vyučovanie. Poukázala tiež na skutočnosť, že dňa 03.06.2019 prokurátor podal na Okresný súd Bratislava V obžalobu voči otcovi pre prečin nebezpečného prenasledovania a tento vydal trestný rozkaz, ktorým otca uznal vinným z daného trestného činu a uložil mu trest odňatia slobody v dĺžke sedem mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu dvoch rokov, avšak otec proti nemu podal odpor a vo veci bolo nariadené hlavné pojednávanie.

10. Manžel vo svojom vyjadrení k vyjadreniam manželky prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu zotrval na svojich tvrdeniach uvedených v podanom odvolaní a vyjadrení k odvolaniu manželky. Tvrdenia manželky ohľadom konania na Rabínskom súde v Izraelskom štáte poprel ako účelovo prispôsobené. Mal za to, že podstatným východiskom pri rozhodovaní o zverení maloletých detí je aj schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom, ktorá matke chýba, pričom ani vzájomné vzťahy a neschopnosť komunikácie medzi rodičmi nemôžu byť dôvodom na zásah do práv maloletých detí a otca, keď je potrebné skúmať príčinu ich konfliktov. Vyjadril sa, že konkrétnu výšku výživného pre prípad zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti matky nenavrhol z dôvodu, že túto bude potrebné určiť na základe zákonných kritérií, ktoré nepovažuje za preukázané. Ako neprípustnú a nezákonnú označil požiadavku matky, aby v dôsledku jej nepreukázanej obavy z únosu maloletých detí, bolo do jeho práv zasiahnuté dvakrát, a to obmedzením jeho styku s maloletými deťmi a zákazom jeho vycestovania s nimi. Poprel tvrdenia matky, že sa jeho správanie stáva agresívnejším

a bezohľadnejším. Dementoval, že by sa k maloletým deťom správal neprimerane alebo s nimi preberal nevhodné témy. Poukazovanie matky na súkromný znalecký posudok je podľa jeho názoru účelové, keď táto používa len tie časti posudku, ktoré jej vyhovujú. Zdôraznil, že psychologička Mgr. A. vo svojej správe uviedla, že maloletý C. A. najmä spočiatku aktívne vyžadoval jeho pozornosť, má dobrý vzťah k obidvom rodičom, javí známky neurotického vývinu a dlhodobý stres z konfliktného vzťahu rodičov má dopad na jeho celkovú schopnosť zvládania záťaže, kým maloletý H. Z. sa hnevá na oboch rodičov a má konfliktný vzťah k otcovi, avšak neuviedla jeho príčiny. Pokiaľ ide o výber základnej školy pre maloletého C. A., matka maloletého zapísala do školy podľa vlastného výberu bez toho, aby ho o tom informovala. Vyjadril sa, že o školské výsledky maloletého C. A. sa zaujíma v škole a má tiež záujem mu pomáhať s prípravou do školy. Súčasne upustil od svojho návrhu na vykonanie znaleckého dokazovania.

11. Dňa 04.11.2019 matka prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu doručila odvolaciemu súdu podanie, ktorým mu oznámila skutočnosť, že otec sa dňa 24.10.2019 dopustil protiprávneho konania, a to rodičovského únosu maloletých detí. Uviedla, že v súčasnosti nemá oficiálnu informáciu kde a s kým sa maloleté deti nachádzajú, nemá s nimi žiadny kontakt a nedisponuje ani údajmi o ich aktuálnom psychickom a fyzickom stave. Uviedla, že otec počas realizácie styku s maloletými deťmi vo štvrtok 24.10.2019 v nákupnom centre AUPARK za prítomnosti jej otca, ktorému asi o 16.20 hod. spolu s maloletými deťmi ušiel a stratil sa v dave, následne starému otcovi nezdvíhal telefón a zasielal mu zavádzajúce správy, naposledy o 18.41 hod., s tým, že neskôr už bol otcov mobilný telefón vypnutý. Po tom čo sa obrátila na políciu, ktorá kontaktovala právnu zástupkyňu otca, ktorá sa údajne s otcom nevedela spojiť, jej preposlala email od otca zo dňa 24.10.2019, 18.34 hod. obsahujúci oznámenie, že otec ide s maloletými deťmi na výlet do Tatier a v nedeľu sa vráti. Policajné zložky v zmysle jej podania následne zistili, že v čase zaslania uvedeného emailu už bol otec spolu s maloletými deťmi mimo územia Slovenskej republiky, cestovali na malé letisko pri meste Győr v Maďarsku, kde nastúpili do súkromného lietadla a odleteli do Veľkej Británie na menšie letisko Luton, odkiaľ sa presunuli na letisko C. a odleteli do H. v Kanade, odkiaľ sa s maloletými deťmi presunul do Chicaga. Uviedla, že medzičasom bolo po maloletých deťoch vyhlásené pátranie ako po nezvestných osobách a voči osobe otca bolo dňa 25.10.2019 vznesené obvinenie pre spáchanie prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia v súbehu s prečinom únosu. Vyjadrila sa, že o rodičovskom únose spáchanom otcom bezodkladne informovala Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže ako ústredný orgán v zmysle Haagskeho dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosoch detí a dňa 28.10.2019 zaslala na ústredný orgán Spojených štátov amerických žiadosť o navrátenie detí.

12. Odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 65 a § 66 CMP, kedy nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, 385 ods. 1, § 219 ods. 1 CSP, s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 CSP, dospejúc k záveru, že odvolania manžela, manželky a Okresnej prokuratúry Bratislava V sú čiastočne dôvodné.

13. Súd prvej inštancie v predmetnej veci správne ustálil právomoc súdov Slovenskej republiky ako aj použiteľnosť právneho poriadku Slovenskej republiky ako rozhodného práva, následne vykonal potrebné dokazovanie (s výnimkou otázky úpravy styku otca s maloletými deťmi), vec správne právne posúdil a vyvodil z nej aj správny právny záver. V odvolaní v tomto smere neboli uvedené žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutej časti výrokov I až IV o rozvoде manželstva účastníkov, o zverení maloletých detí na čas po rozvoде, o zastupovaní a správe majetku maloletých detí a o výživnom pre maloleté deti. Odvolací súd zároveň dospel k záveru o potrebe zmeny napadnutého rozsudku v časti výroku VI o zákaze vycestovania otca s maloletými z formálnych dôvodov tak, aby bol daný výrok vykonateľný. V časti výroku V napadnutého rozhodnutia o úprave styku otca s maloletými deťmi zistil naplnenie podmienok na jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie za účelom doplnenia dokazovania.

14. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci rozsudkom zo dňa 19.02.2019, č.k. 20P/18/2017-1374, rozviedol manželstvo účastníkov, maloleté deti zveril na čas po rozvoде do osobnej starostlivosti matky, na zastupovanie maloletých detí a spravovanie ich majetku oprávnil oboch rodičov, otcovi určil povinnosť prispievať na výživu maloletého C. A. sumou 400 eur mesačne a maloletého H. Z. sumou 350 eur mesačne, upravil styk otca s maloletými deťmi, otcovi zakázal vycestovať s maloletými deťmi mimo územia Slovenskej republiky bez súhlasu a prítomnosti matky alebo bez rozhodnutia súdu, ktorým by mu na to udelil súhlas, konanie v časti určenia zročného výživného zastavil a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Vo veci rozhodol podľa

príslušných ustanovení Zákona o rodine, CSP, CMP ako aj ZMPSaP. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol svojim odvolaním manžel vo výrokoch I až VI o rozvode manželstva účastníkov, o zverení maloletých detí na čas po rozvode, o zastupovaní a správe majetku maloletých detí, o výživnom pre maloleté deti a o úprave styku otca s maloletými deťmi a zákaze vycestovania otca s maloletými deťmi, manželka vo výrokoch IV o výživnom pre maloleté deti a vo výroku V o úprave styku otca s maloletými deťmi, a Okresná prokuratúra Bratislava V vo výroku V o úprave styku otca s maloletými deťmi.

15. Pokiaľ ide o odvolacie námietky manžela týkajúce sa použitia právneho poriadku Slovenskej republiky ako rozhodného práva v predmetnej veci v časti rozvodu manželstva účastníkov, odvolací súd konštatuje správnosť postupu súdu prvej inštancie, ktorý s poukazom na kolíznu normu obsiahnutú v ust. § 22 ods. 1 druhej vety ZMPSaP v spojení s ust. § 33 ods. 1 ZMPSaP dospel k záveru, že zrušenie manželstva účastníkov rozvodom sa má spravovať právnym poriadkom Slovenskej republiky. Odvolací súd sa nemohol stotožniť s právnym názorom manžela o potrebe použitia právneho poriadku Izraelského štátu, ktorého sú obaja manželia štátnymi príslušníkmi, na zrušenie ich manželstva rozvodom v zmysle ust. § 22 ods. 1 prvej vety ZMPSaP. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na znenie ust. § 33 ods. 1 ZMPSaP, ktorého účelom je určenie štátneho občianstva Slovenskej republiky ako rozhodujúceho štátneho občianstva pre potreby zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom ako celku v prípade osôb s dvomi, resp. viacerými štátnymi občianstvami, pokiaľ je jedným z nich aj štátne občianstvo Slovenskej republiky, a to bez ohľadu na poradie ich nadobudnutia. V danej veci pritom z obsahu spisového materiálu jednoznačne vyplýva, že manželka je štátnou občiankou Slovenskej republiky a Izraelského štátu, kým manžel je štátnym občanom Izraelského štátu a Spojených štátov amerických. Napriek tomu, že obidvaja manželia sú okrem iného aj štátnymi občanmi Izraelského štátu, v danom prípade nebolo možné určiť ako rozhodné právo pre zrušenie ich manželstva rozvodom právny poriadok Izraelského štátu v zmysle kolíznej normy obsiahnutej v ust. § 22 ods. 1 prvej vety ZMPSaP, keď na strane manželky je na účely zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom ako celku, a teda aj pre potreby ust. § 22 ods. 1 ZMPSaP, rozhodné výlučne štátne občianstvo Slovenskej republiky.

16. Manžel okrem vyššie uvedenej námietky týkajúcej sa rozhodného práva svoje odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti výroku o rozvode manželstva účastníkov neodôvodnil žiadnymi ďalšími okolnosťami z hľadiska naplnenia podmienok na rozvod manželstva účastníkov. Súd prvej inštancie správne v konaní v prvom rade zisťoval, či manželstvo účastníkov vzhľadom na skutočnosti uvádzané obidvomi manželmi môže ešte plniť svoj spoločenský účel, pričom so záverom, ku ktorému po vykonanom dokazovaní dospel, vrátane ustálenia príčin rozvratu manželstva, sa plne stotožnil aj odvolací súd. Z vykonaného dokazovania je nepochybne preukázané, že manželstvo medzi účastníkmi je trvale rozvrátené a neplní svoj účel, ktorú skutočnosť potvrdili obaja manželia. Odvolací súd poukazuje na jednoznačné a nemenné stanovisko manželky, ktorá trvá na rozvode manželstva a nemá záujem o obnovenie manželského spolužitia, ako aj manželom prezentované stanoviská v konaní pred súdom prvej inštancie, bez snahy o obnovenie manželského spolužitia. S prihliadnutím na stanoviská obidvoch manželov k rozvodu ich manželstva prezentovaných v konaní pred súdom prvej inštancie, skutočnosť, že manželia dlhodobo nežijú v spoločnej domácnosti a rozvod ich manželstva nebude ani v rozpore so záujmami maloletých detí, odvolací súd, poukazujúc na ust. § 23 Zákona o rodine, rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti ako vecne správne potvrdil.

17. Pokiaľ ide o výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým boli maloleté deti zverené na čas po rozvode manželstva rodičov do osobnej starostlivosti matky, tento odvolací súd považuje za vecne a právne správny, ako aj v záujme maloletých detí. Súd prvej inštancie v tomto smere vykonal rozsiahle dokazovanie, z ktorého vyvodil aj správny právny záver. Otec vo svojom odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie v tomto smere, keď tak ako v konaní pred súdom prvej inštancie, ani v odvolacom konaní nebolo preukázané splnenie podmienok pre otcom navrhované zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil všetky relevantné skutočnosti pre posúdenie vhodnosti takejto formy starostlivosti o maloleté deti na strane každého z rodičov s poukazom na vyhodnotenie záujmu maloletých detí. V danom prípade je potrebné poukázať predovšetkým na tú skutočnosť, že od mesiaca máj 2014 vykonáva osobnú starostlivosť o maloleté deti výlučne matka, kým stretnutia otca s nimi sa dlhodobo realizovali iba v časových úsekoch niekoľkých hodín za prítomnosti tretej osoby, a to matky alebo niektorého z jej rodičov, resp. odborných pracovníkov akreditovaného subjektu LDI. Vzhľadom na uvedenú okolnosť je odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie toho názoru, že aj

napriek zisteniu že otec má v prenajatom byte vhodné podmienky na starostlivosť o maloleté deti, ktoré majú k otcovi vytvorené pevné vzťahové väzby, tieto ešte nie sú pripravené na separáciu od matky, ale je nevyhnutné, aby si na rozsiahlejšiu starostlivosť zo strany otca postupne zvykli. Tu odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že otec aj napriek svojim údajným plánom žiť a podnikáť v Slovenskej republike, tieto skutočnosti dostatočne nepreukázal, reálne na Slovensku nevykonával žiadnu činnosť a rovnako bez akýchkoľvek pochybností nepreukázal vytvorenie bezpečného rodinného zázemia trvalejšieho charakteru, s cieľom na území Slovenskej republiky sa o maloleté deti starať a vychovávať ich. V danej situácii preto zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov nie je vhodné, keďže by nezohľadňovalo záujem maloletých detí a neboli by tak lepšie zaistené ich potreby. Za predpokladu, že v danom prípade medzi rodičmi zároveň pretrváva nielen nedôvera a nedostatočná komunikácia, ale vznikol medzi nimi závažný a vyhrotený konflikt, ktorý má priamy dopad na zásadné zhoršenie psychického stavu maloletých detí, vyžadujúceho si odbornú intervenciu zo strany psychológa, resp. psychiatra, nemožno ani z tohto pohľadu uzavrieť, že zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov a zmena výchovného prostredia by boli v ich záujme. Pokiaľ otec v podanom odvolaní prízvukoval prioritu zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti, ktorého prekážkou podľa jeho názoru nie je ani neexistencia kvalifikovanej komunikácie medzi rodičmi, sa odvolací súd vzhľadom na zistený skutočný stav predmetnej veci nemohol stotožniť. Odvolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že vo všetkých veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je prvoradý záujem maloletého dieťaťa, ktorý je pre rozhodnutie súdu prioritný a prevyšuje záujem rodičov a ich predstavy, pričom aj zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti musí byť vždy v súlade s ich najlepším záujmom, čo v danom prípade splnené nebolo. Zároveň u rodičov maloletých detí nemožno hovoriť o otcom uvádzanom nedostatku kvalifikovanej komunikácie, keď v skutočnosti ide o dlhodobý konflikt, ktorý maloleté deti závažným spôsobom traumatizuje a ich zverením do striedavej osobnej starostlivosti by tento s najväčšou pravdepodobnosťou ďalej eskaloval. Vo vzťahu k námietke otca týkajúcej sa nevyhoveniu jeho opakovanej žiadosti o vydanie zvukového záznamu z výsluchu maloletých detí vykonaného dňa 02.08.2018 uznesením súdu prvej inštancie zo dňa 24.09.2018, č.k. 20P/18/2017-1038, odvolací súd uvádza, že sa stotožnil s dôvodmi, ktorými zamietnutie uvedenej žiadosti otca odôvodnil súd prvej inštancie. V danom prípade je v záujme ochrany maloletých detí pred možným konfliktom lojality vo vzťahu k rodičom takýto postup možný aj s poukazom na čl. 3 ods. 2 a čl. 4 CMP v spojení čl. 5 Zákona o rodine, keď v danom prípade, s poukazom na vyššie popísaný konflikt rodičov, by v dôsledku vydania zvukového záznamu z výsluchu maloletých detí otcovi došlo k ohrozeniu ich najlepšieho záujmu. Na základe výkladu ust. § 98 ods. 2 CSP, oprávňujúceho účastníka požadovať vydanie záznamu z procesného úkonu súdu, v súlade so základnými princípmi obsiahnutými v čl. 3 ods. 2 a čl. 4 CMP, súd prvej inštancie nemohol rešpektujúc najlepší záujem maloletých detí dospieť k inému záveru ako k tomu, že došlo k naplneniu podmienok na zamietnutie predmetného návrhu otca. Vzhľadom na dané skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že vyššie uvedeným postupom súdu prvej inštancie k otcom namietanému porušeniu jeho procesných práv nedošlo. Odvolací súd s poukazom na správne dôvody súdu prvej inštancie, s ktorými sa podľa § 387 ods. 2 CSP stotožnil, výrok o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

18. Otec svojím odvolaním napadol aj výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým tento na zastupovanie a správu majetku maloletých detí oprávnil obidvoch rodičov, avšak v tejto časti svoje odvolanie neodôvodnil žiadnymi konkrétnymi skutočnosťami. Odvolací súd považoval aj tento výrok napadnutého rozhodnutia za vecne a právne správny, keď v danom prípade neboli zistené žiadne okolnosti vylučujúce jedného z rodičov z výkonu zastupovania maloletých detí a správy ich majetku ako súčasti ich rodičovských práv a povinností. Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho výroku o zastupovaní a správe majetku maloletých detí podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

19. Výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom, tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné je rôzna, a to vzhľadom na vek, zdravotný stav, ale aj vzhľadom na nadanie (schopnosti) tejto osoby, spôsob prípravy na jej budúce povolanie a pod. V zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení, základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu, je zistenie ich skutočných príjmov, ale aj podkladov odôvodňujúcich záver, že tento dosahovaný príjem zodpovedá ich telesným a duševným schopnostiam, skúsenostiam v plnení pracovných povinností, ako aj miestnym, lokálnym možnostiam ich uplatnenia a závisí aj od zisťovania ich celkových majetkových

pomerov v širšom slova zmysle. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti (resp. pri rozhodovaní o zmene výšky už určeného výživného) má súd vychádzať jednak zo všeobecných hľadísk, t.j. zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa; rozsah ktorých je rôzny vzhľadom na vek, zdravotný stav, spôsob prípravy na budúce povolanie, nadanie, záujmy dieťaťa; a vychádza zároveň aj z reálnych možností a schopností rodičov dieťaťa plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Medzi týmito dvoma kritériami, t.j. medzi odôvodnenými potrebami dieťaťa a reálnymi schopnosťami a možnosťami rodičov platí zásada priamej úmernosti, ktorá je plne v súlade s normatívnou zásadou, že dieťa má právo žiť na takej úrovni, na akej žijú jeho rodičia. Odôvodnenými potrebami sú aj také potreby, ktoré nie sú celkom bežné, ale zároveň sú pre vývoj dieťaťa prospešné, napr. rekreačné, kultúrne, vo vyššej miere zmiernujúce zdravotný hendikep a pod. Rozsah odôvodnených potrieb osoby odkázanej na výživné, je teda súčasne závislý od reálnych schopností a možností osôb povinných poskytovať výživné, t.j. od ich zárobkových schopností a možností, počtu ich celkových vyživovacích povinností a pod.

20. Pokiaľ ide o výrok o výživnom pre maloleté deti, odvolací súd vyhodnotiac výsledky vykonaného dokazovania a dôvody odvolaní podaných obidvomi rodičmi, považoval rozsudok súdu prvej inštancie aj v tejto časti za vecne správny. Aj podľa názoru odvolacieho súdu určená výška výživného zodpovedá tak odôvodneným potrebám maloletých detí a ich veku, ako aj zisteným zárobkovým a majetkovým pomerom rodičov, ich možnostiam a schopnostiam, v zmysle kritérií rozhodných pre určovanie výživného na maloleté deti uvedených v ustanovení § 62 ods. 1 až 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Pri určení výšky výživného do tejto súd prvej inštancie správne premietol aj ďalšie rozhodujúce skutočnosti, predovšetkým výlučný výkon osobnej starostlivosti matky o maloleté deti. Určená výška výživného rovnako zodpovedá zisteným možnostiam a schopnostiam obidvoch rodičov. Odvolacie dôvody rodičov vo vzťahu k výroku o výživnom odvolací súd považuje za neodôvodnené a dodáva, že pri určení výživného správne vychádzal súd prvej inštancie z posúdenia všetkých správne zisťovaných skutočností, vrátane tých, na ktoré rodičia vo svojich odvolaniach poukazovali a ktoré súd prvej inštancie aj správne vyhodnotil. K odvolacím námietkam rodičov je potrebné uviesť, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o výške výživného pre maloleté deti správne zohľadnil možnosti a schopnosti otca v primeranej miere prispievať na výživu maloletých detí ako aj celkové náklady maloletých detí. Vo vzťahu k námietkam rodičov o nepreskúmateľnosti a neprimeranosti súdom prvej inštancie stanovenej výšky výživného odvolací súd uvádza, že sa s nimi nestotožnil, keď aj z jeho pohľadu takto určené výživné zodpovedá preukázaným odôvodneným potrebám maloletých detí spojených s ich školskými povinnosťami a všeobecným rozvojom, ako aj rodičmi tvrdeným a preukázaným príjmom. Pokiaľ matke nebolo zrejmé, aký príjem súd prvej inštancie ustálil u otca, odvolací súd poukazuje na obsah odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, z ktorého je zjavné, že súd prvej inštancie pri určovaní výživného pre maloleté deti vychádzal z preukázaných ročných príjmov otca dosiahnutých v roku 2016 a 2017. Námietku matky, v zmysle ktorej otec od mája 2014 užíval na území Izraelského štátu byt svojej matky, pričom až v roku 2018 si tam začal byt prenajímať, odvolací súd nemohol vziať do úvahy, keď súd prvej inštancie správne vychádzal z okolností aktuálnych v čase jeho rozhodovania. Rovnako odvolací súd neprihliadol ani na matkou tvrdenú skutočnosť, že výdavky na cestovanie a bývanie otcovi prepláca spoločnosť P. F., keď matka dané tvrdenie nijakým spôsobom nepreukázala. Otec súdu prvej inštancie vytkol nedostatočné preukázanie príjmov matky, avšak odvolací súd sa s týmto jeho tvrdením nestotožnil, keď súd prvej inštancie pri zisťovaní príjmov matky ako samostatne zárobkovo činnnej osoby správne vychádzal z jej daňových priznaní za obdobie rokov 2016 a 2017. K námietke otca týkajúcej sa matkou vyčíslených výdavkov na maloleté deti odvolací súd udáva, že pod odôvodnenými potrebami maloletých detí treba rozumieť zabezpečenie všetkých ich potrieb týkajúcich sa stravovania, ošatenia, zabezpečenia hygienických potrieb, zdravotnej starostlivosti, školskej a mimoškolskej činnosti a mimoriadne výdavky. Výšku nákladov na bežné potreby maloletých detí je možné vyčíslit' len orientačne, s prihliadnutím na vek detí a ich potreby (či už denné alebo mimoriadne). Výdavky na zabezpečenie bežných potrieb maloletých detí, t.j. na nákup stravy, ošatenia, hygienických potrieb a výdavkov súvisiacich so zabezpečením zdravotnej starostlivosti, sú nesporné a nie je potrebné ich osobitne preukazovať, keď tieto výdavky sú súdu známe a vychádzajú zo všeobecných poznatkov o cenách tovarov a služieb, a primeranosti ich obvyklej spotreby pre dieťa v určitom veku. S námietkou matky týkajúcou sa nezohľadnenia výdavkov maloletých detí na návštevu súkromného predškolského zariadenia, keď táto uvádzané dôvody výberu daného zariadenia nepreukázala a tieto zostali iba v rovine jej tvrdení, pričom súd prvej inštancie v tejto súvislosti správne vzal do úvahy aj ten fakt, že matka si uvedené zariadenie zvolila bez súhlasu otca. Zároveň je však potrebné zdôrazniť, že matka, ktorá výlučne zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté deti, tým vo veľkej miere vyvažuje svoju vyživovaciu povinnosť osobnou starostlivosťou. Rodičia vo svojich odvolaniach neuviedli žiadne závažné

skutočnosti, ktoré by mohli byť zohľadnené na to, aby bol výrok rozsudku súdu prvej inštancie o výživnom pre maloleté deti zmenený, resp. zrušený. Určená výška výživného pre maloleté deti aj podľa názoru odvolacieho súdu spĺňa za daného zisteného stavu kritériá rozhodné pre určovanie výživného pre maloleté dieťa, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho výroku o výživnom ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

21. Odvolanie otca bolo podané aj proti výroku napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie rozhodol o zákaze vycestovania otca s maloletými deťmi mimo územia Slovenskej republiky bez súhlasu a prítomnosti matky alebo bez rozhodnutia súdu. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že na základe ním vykonaného dokazovania bola dostatočne preukázaná hrozba premiestnenia maloletých detí do zahraničia otcom, spochybňujúcim ich obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky, ktorý je držiteľom cestovných pasov maloletých detí a voči ktorému na území Slovenskej republiky prebieha trestné konanie. Existenciu hrozby neoprávneného premiestnenia maloletých detí z územia Slovenskej republiky, napokon potvrdil svojim konaním samotný otec, ktorý dňa 24.10.2019 bez súhlasu matky s maloletými deťmi vycestoval do cudziny a doposiaľ nezabezpečil návratie maloletých detí na Slovensko, z dôvodu ktorého matka dňa 28.10.2019 zaslala na ústredný orgán Spojených štátov amerických žiadosť o návrat maloletých detí. Vzhľadom na nejednoznačnú formuláciu predmetného výroku napadnutého rozhodnutia však odvolací súd dospel k záveru o potrebe jeho zmeny podľa § 388 CSP tak, aby bol daný výrok vykonateľný. Zákaz vycestovania otca s maloletými deťmi mimo územia Slovenskej republiky tak odvolací naviazal na prípad nedostatku písomného súhlasu matky, resp. rozhodnutia súdu o nahradení jej súhlasu matky s vycestovaním otca s maloletými deťmi mimo územia Slovenskej republiky.

22. Pokiaľ ide o napadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie o úprave styku otca s maloletými deťmi, odvolací súd dospel k záveru o nedostatočnom vykonaní dokazovania súdom prvej inštancie, na základe ktorého nemohol dospieť k správnym záverom. Odvolací súd udáva, že z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie ani z jeho zistení uvedených v napadnutom rozhodnutí, nevyplýva žiadny jednoznačný záver zodpovedajúci upravenému spôsobu a rozsahu styku otca s maloletými deťmi. Pokiaľ súd prvej inštancie zistil, že maloleté deti v dôsledku vážneho rodičovského konfliktu podstupujú psychologickú intervenciu a konštatoval aj závažný nepriaznivý vplyv rodičovského konfliktu na ich psychický stav, potom bez posúdenia odbornej otázky prostredníctvom súdneho znalca zameraného na vyhodnotenie vzťahových väzieb v rodine, vplyvu správania sa a výchovy každého z rodičov na maloleté deti, kvalitu ich rodičovských kompetencií a psychického stavu, nemohol dospieť k správnym záverom zodpovedajúcim záujmu maloletých detí. Napokon aj samotný súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že skutočný stav veci týkajúci sa styku otca s maloletými deťmi (doposiaľ realizovaného) sa mu aj vzhľadom na protichodné tvrdenia rodičov zistiť nepodarilo. Odvolací súd poukazuje na povinnosť súdu zistiť skutočný stav veci v zmysle § 35 CMP, ktorú si súd prvej inštancie v predmetnej veci nesplnil, keď o úprave styku otca s maloletými deťmi rozhodol bez vykonania navrhovaného znaleckého dokazovania znalcom z odboru psychológia, zameraného na zistenie formy a rozsahu styku otca s maloletými deťmi tak, aby zodpovedal ich najlepšiemu záujmu a práva na rovnocenný styk s obidvomi rodičmi. V nadväznosti na odvolacie dôvody matky a Okresnej prokuratúry Bratislava V a poukazujúc na konanie otca, ktorý dňa 24.10.2019 premiestnil maloleté deti bez súhlasu matky do cudziny, kde ich doposiaľ zadržáva, má odvolací súd za to, že aj vzhľadom na túto okolnosť, ktorá môže mať vplyv na prežívanie maloletých detí a ich psychický stav, bude v záujme maloletých detí o styku otca s nimi rozhodnúť až po doplnení dokazovania vyššie naznačeným smerom. Úlohou súdu prvej inštancie preto v ďalšom konaní bude vykonať potrebné dokazovanie týkajúce sa zisťovania všetkých podstatných okolností majúcich vplyv na meritórne rozhodnutie vo veci a o styku otca s maloletými deťmi opätovne rozhodnúť. Odvolací súd napadnuté rozhodnutie v časti výroku o úprave styku otca s maloletými deťmi podľa § 398 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v zmysle § 391 ods. 1 CSP, keď vzhľadom na rozsah doplnenia dokazovania nie je účelné toto vykonať v odvolacom konaní. Súd prvej inštancie dôvody svojho rozhodnutia uvedie v jeho písomnom vyhotovení tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 220 ods. 2 CSP.

23. Vzhľadom na uvedené odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku týkajúcom sa zákazu vycestovania otca s maloletými deťmi, výrok o úprave styku otca s maloletými deťmi v zmysle § 398 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že súd prvej inštancie bude názorom odvolacieho súdu

viazaný v súlade s ust. § 391 ods. 1 a 2 CSP. Vo zvyšnej napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

24. V novom rozhodnutí vo veci rozhodne súd prvej inštancie aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

25. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).